

Felhívás az európai űrkutatás felfedezésére

Összefoglaló

A dokumentum az európai űrkutatás jövőjére vonatkozó, magas szintű cselekvési felhívás átdolgozott tervezetét mutatja be, amelyet a 2026 szeptemberében Párizsban megrendezendő Űrcsúcs részeként kívánnak előterjeszteni. A véglegesítést követően a dokumentumot a részt vevő tagállamok állam- és kormányfőinek, valamint minisztereinek jóváhagyására terjesztenék elő. A felhívás elkülönül a francia vezetés mellett készülő, az Űrcsúcs átfogó eredményét rögzítő dokumentumtól.

Bár a szöveg középpontjában Európa áll, egyértelmű nemzetközi dimenzióval is rendelkezik. Az ESA-t arra szólítja fel, hogy dolgozzon ki olyan javaslatokat és készítse elő azokat a döntéseket, amelyek révén Európa nemzetközi szinten is megfelelő képességekkel rendelkező, megbízható és elismert partnerré válhat. A felhívásnak az Űrcsúcs keretében történő elfogadása egyértelmű politikai jelzést adna az európai ambíciókról, és magas szintű politikai iránymutatást biztosítana a 2026 decemberében Rómában megrendezésre kerülő ESA Időközi Miniszteri Találkozó (IMM) előtt, anélkül, hogy előre meghatározná az érdemi döntések tartalmát, amelyeket a miniszterek a vonatkozó határozat és az azt alátámasztó dokumentumok alapján mérlegelnek majd.

A 2026. július 8-i videokonferencián Baer és Urso miniszterek kezdeményezésére kifejezett miniszteri és képviselői álláspontokra építve, valamint a CWG-2 során a delegációktól érkezett, összességében kedvező visszajelzéseket figyelembe véve:

- Az 1. felülvizsgálat célzott, nyomon követhető módosításokat vezetett be a felhívás egyértelműsítése, cselekvésközpontú jellegének erősítése és a beérkezett észrevételek figyelembevétele érdekében.
- A 2. felülvizsgálat további szöveggel egészíti ki a dokumentumot – ezt dőlt betűvel, nyomon követhető módosításként jelölték –, erősítve a kereskedelmi hasznosításra, a versenyképességre és a Marsra irányuló robotikus leszállásra vonatkozó utalásokat.

Szükséges intézkedés

A Tanács előkészítésével foglalkozó munkacsoportot felkérlik, hogy a CWG-3 ülés alkalmával véglegesítse a felhívást.

A FELHÍVÁS

Felhívás az európai űrkutatás fellendítésére

Mi, az Európai Űrügynökség tagállamainak [állam- és kormányfői, valamint miniszterei], akik a párizsi Nemzetközi Űrcsúcs alkalmából ma itt összegyűltünk, és azt kívánjuk, hogy Európa erősebb partnerként vegyen részt a világűr kutatására irányuló nemzetközi törekvésekben, az alábbiakat jelentjük ki:

1 Az űrkutatás olyan stratégiai terület, amely a gazdasági jólét, a technológiai vezető szerep és a globális befolyás szempontjából alapvető jelentőségű. Előmozdítja a tudományos felfedezéseket, erősíti az ipari versenyképességet, felgyorsítja az innovációt, új üzleti lehetőségeket teremt, és erősíti a diplomáciai kapcsolatokat. Azok, akik ma ruháznak be és élen járnak, alakítják majd a holnap partnerségeit és lehetőségeit.

2 A geopolitikai verseny erősödésével és a világűr jelentőségének folyamatos növekedésével az űrkutatás egyre inkább a technológiai vezető szerep, a politikai befolyás és a stratégiai autonómia egyik forrásává válik. Európának ezért meg kell erősítenie azon képességét, hogy az űrtevékenység élvonalában meghatározza prioritásait és partnerségeit. E törekvés megvalósításához tartós politikai elkötelezettségre, összehangolt beruházásokra és olyan hosszú távú jövőképre van szükség, amely biztosítja a kritikus fontosságú űrkutatási képességek fejlesztését, fenntartását és továbbfejlesztését.

3 Az európai űrkutatási ambíciók megerősítése nem az alternatívája a nemzetközi együttműködésnek, hanem éppen annak az alapja, hogy meglévő partnerségeinket tovább erősítsük, és újakat alakítsunk ki. A kulcsfontosságú technológiák elsajátításával, stratégiai eszközök fejlesztésével és ambiciózus missziók megvalósításával Európa megbízható és nélkülözhetetlen partnerként valósíthat meg közös célokat. A következő űrkutatási korszakban az alacsony Föld körüli pálya és a Hold szolgál majd a képességek kipróbálásának terepéül, megnyitva az utat az egyre összetettebb Mars-missziók előtt.

4 Az alacsony Föld körüli pálya a tudomány, az űrkutatás, az innováció és a gazdasági tevékenység kapuja. Miközben a Nemzetközi Űrállomás (ISS) üzemideje a végéhez közeledik, új, kereskedelmi alapokon működő, versengő és együttműködő ökoszisztéma van kialakulóban. Európának hosszú távon biztosítania kell a hozzáférést ehhez a környezethez. Saját űrhajósainak szállítására alkalmas európai képesség kialakítása döntő lépés lenne technológiai és ipari bázisunk megerősítése, a hozzáférés biztosítása, valamint Európa központi szereplőként való pozicionálása szempontjából az orbitális lehetőségek alakításában.

5 A Holdra való visszatérés az űrkutatás következő nagy fejezetét nyitja meg. A Hold lesz az új technológiák, partnerségek és normák legfontosabb tesztterepe, amelyek az emberiség tartós világűrbeli jelenlétét kísérik és elősegítik a Mars felé vezető utunkat; ennek fontos mérföldköve a felszínére történő robotikus leszállás. Európának a partnerségek és a célzott autonómia megfelelő egyensúlyával kell elfoglalnia a helyét. Kritikus rendszerek biztosításával, saját robotikai képességeinek és infrastrukturális eszközeinek fejlesztésével Európa erős pozícióból működhet együtt partnereivel.

6 Európának ahhoz, hogy biztosítsa jövőjét az űrkutatásban, az ambícióit fenntartható gazdasági lehetőségekké kell alakítania. A versenyképes és kereskedelmileg életképes megközelítések felgyorsítják az innovációt, maximalizálják a közpénzekből megvalósuló beruházások értékét, és növekedést teremtenek az egész ágazatban. A dinamikus és versenyképes űrkutatási ökoszisztéma megerősíti Európa ipari és technológiai bázisát, és lehetővé teszi, hogy a gyorsan változó területen továbbra is az innováció élvonalában maradjon.

7 Európa rendelkezik mindazokkal az eszközökkel, szakértelemmel és partnerségekkel, amelyek szükségesek ahhoz, hogy közös ambícióit az űrkutatás terén magasabb szintre emelje. Tudományos kiválóságára, technológiai innovációjára, vállalkozói szellemére és együttműködési hagyományaira építve Európának most ezeket az erősségeket az alacsony Föld körüli pályán alkalmazható autonóm képességekké és a Hold kutatásához való jelentős hozzájárulássá kell alakítania. Ehhez a globális fejlemények üteméhez igazodó, összehangolt, koherens és időben történő fellépésre van szükség.

Ezért, azon elhatározással, hogy

i. megerősítjük Európa autonómiáját az űrkutatás azon területein, ahol ez jelentőséggel bír, miközben elmélyítjük a nemzetközi együttműködést;

ii. kifejlesztjük azokat a kulcsfontosságú képességeket, amelyek biztosítják Európa jelenlétét az alacsony Föld körüli pályán, és növelik európai részvételét a Holdon és annak környezetében;

iii. előmozdítjuk a kereskedelmileg életképes, versenyképes és költséghatékony megközelítéseket, amelyek erősítik Európa ipari bázisát, és bővítik az innováció és a növekedés lehetőségeit; valamint

iv. biztosítjuk, hogy Európa továbbra is megbízható és nélkülözhetetlen partner maradjon az emberiség világűrben megvalósuló következő nagy vállalkozásában,

felszólítjuk az Európai Űrügynökséget, hogy késedelem nélkül készítse elő azokat a döntésekhez szükséges javaslatokat és lehetőségeket, amelyek révén ezeket az ambíciókat konkrét és tartós intézkedésekké lehet alakítani, első lépésként az idei decemberi Időközi Miniszteri Találkozó (IMM) keretében.

Az Európai Űrügynökségnek a még kidolgozásra váró lehetőségek alapján elő kell készítenie az alacsony Föld körüli pályára, a Holdra és a Marsra vonatkozó opciókat, mind az Európa saját űrhajózási képességeivel, mind azok nélkül. Eljött az ideje az egyértelmű politikai iránymutatásnak.